

Utredningen om hälso- och sjukvårdens beredskap (S 2018:09)

Särskild utredare: Åsa Kullgren

Sekreterare: Fredrik Ax, Eva Bengtsson

Dagens upplägg

- Övergripande presentation av utredningen
- Närmare om arbetet med
 - Läkemedelsförsörjning
 - Utbildning & övning

Lagstiftningsprocessen

Regeringen tillsatte i augusti 2018 en utredning för att se över hälso- och sjukvårdens beredskap och förmåga inför och vid allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap.

43 sidor långt direktiv som beskriver uppdraget.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2020.

Kommittédirektiv

Hälso- och sjukvårdens beredskap och förmåga inför och vid allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap

Dir.
2018:77

Beslut vid regeringssammanträde den 9 augusti 2018

Sammanfattning

En särskild utredare ska göra en översyn av hälso- och sjukvårdens beredskap inför och vid allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap samt lämna förslag på hur hälso- och sjukvårdens förmåga att hantera denna typ av händelser långsiktigt bör utvecklas.

Syftet med uppdraget är att se över behoven av och inriktningen på de åtgärder som behöver vidtas inför och vid allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap. Vidare är syftet att föreslå en långsiktig och tydlig ordning för dessa insatser, säkerställa att det finns ett ändamålsenligt regelverk för att kunna vidta dessa åtgärder och vid behov förtydliga statens, landstingens och privata aktörers ansvar. I översynen ingår även att se över nuvarande ordning för att säkerställa att det finns tillgång till läkemedel och annan hälso- och sjukvårdsmateriel vid allvarliga händelser i fredstid respektive under höjd beredskap.

Utredaren ska bl a.

- analysera behoven av insatser för att säkerställa hälso- och sjukvårdens beredskap och förmåga att hantera allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap.
- analysera behoven av insatser för att stärka beredskapen mot smittsamma sjukdomar och andra hälsohot.
- lämna förslag på såväl övergripande inriktning som konkreta insatser för hur hälso- och sjukvårdens förmåga att hantera

Utredningen består av

- Särskild utredare och sekretariat
- Expertgrupp med representanter för berörda departement, myndigheter, regioner, SKL samt läkarförbundet och vårdförbundet.
- Vi har ett öppet arbetssätt och träffar många olika aktörer och grupper av aktörer.

Utredningens uppdrag i korthet

”Göra en översyn av hälso- och sjukvårdens beredskap inför och vid allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap samt lämna förslag på hur hälso- och sjukvårdens förmåga att hantera denna typ av händelser långsiktigt bör utvecklas.”

Utredningen ska bland annat se över:

- Hälsa- och sjukvårdens beredskap och förmåga att klara av allvarliga händelser i fredstid
- Hälsa- och sjukvårdens beredskap mot smittsamma sjukdomar och hälsohot
- Hälsa- och sjukvårdens roll i totalförsvaret
- Försörjningen av läkemedel och sjukvårdsmateriel
- Behoven av att förtydliga ansvar mellan huvudmän, staten och privata aktörer
- Behov av utökad samordning mellan olika aktörer
- Ta fram en färdplan för fortsatt utveckling av hälsa- och sjukvårdens beredskap

Utredningen ska inte

- Se över strukturen för ansvar, ledning och samordning
- Behandla frågan om sektorsansvariga myndigheter

Ovanstående omfattas av utredning om ansvar ledning och samordning

Läkemedelsförsörjning

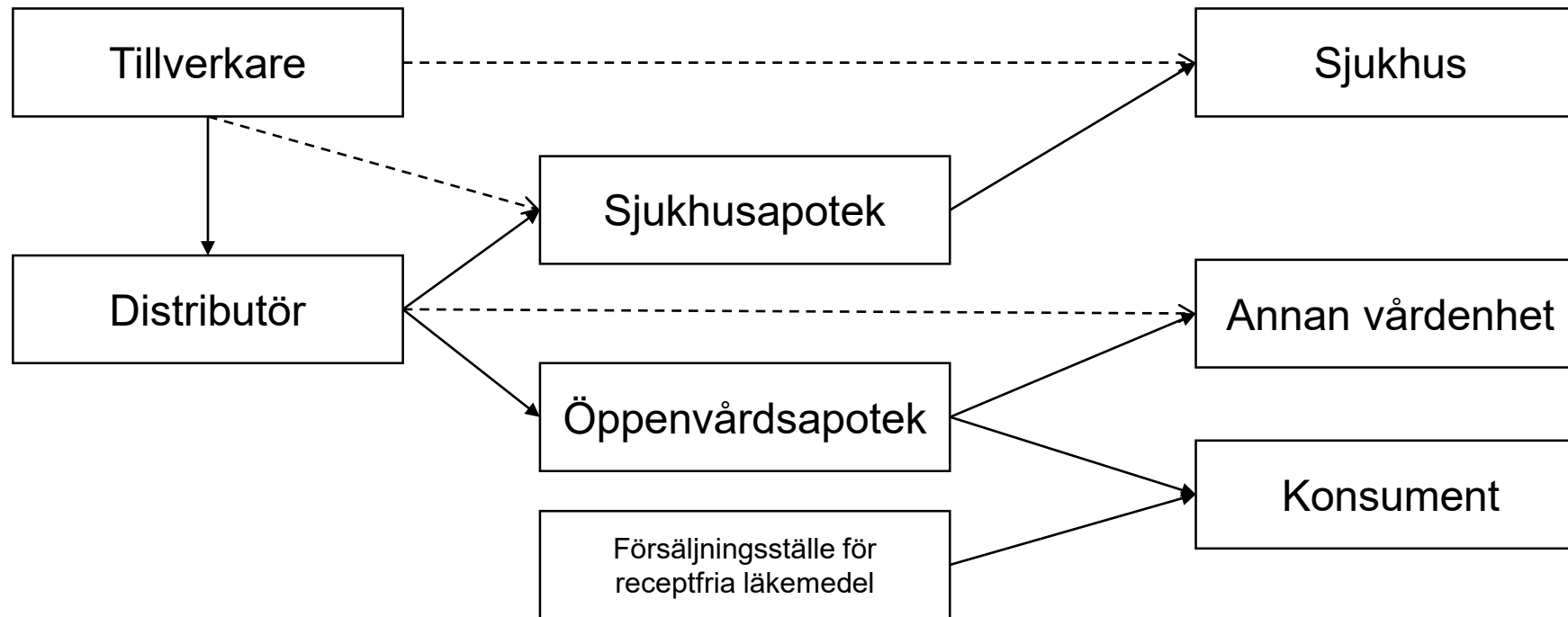
Kort om systemet, utmaningar och utgångspunkter för lösningar

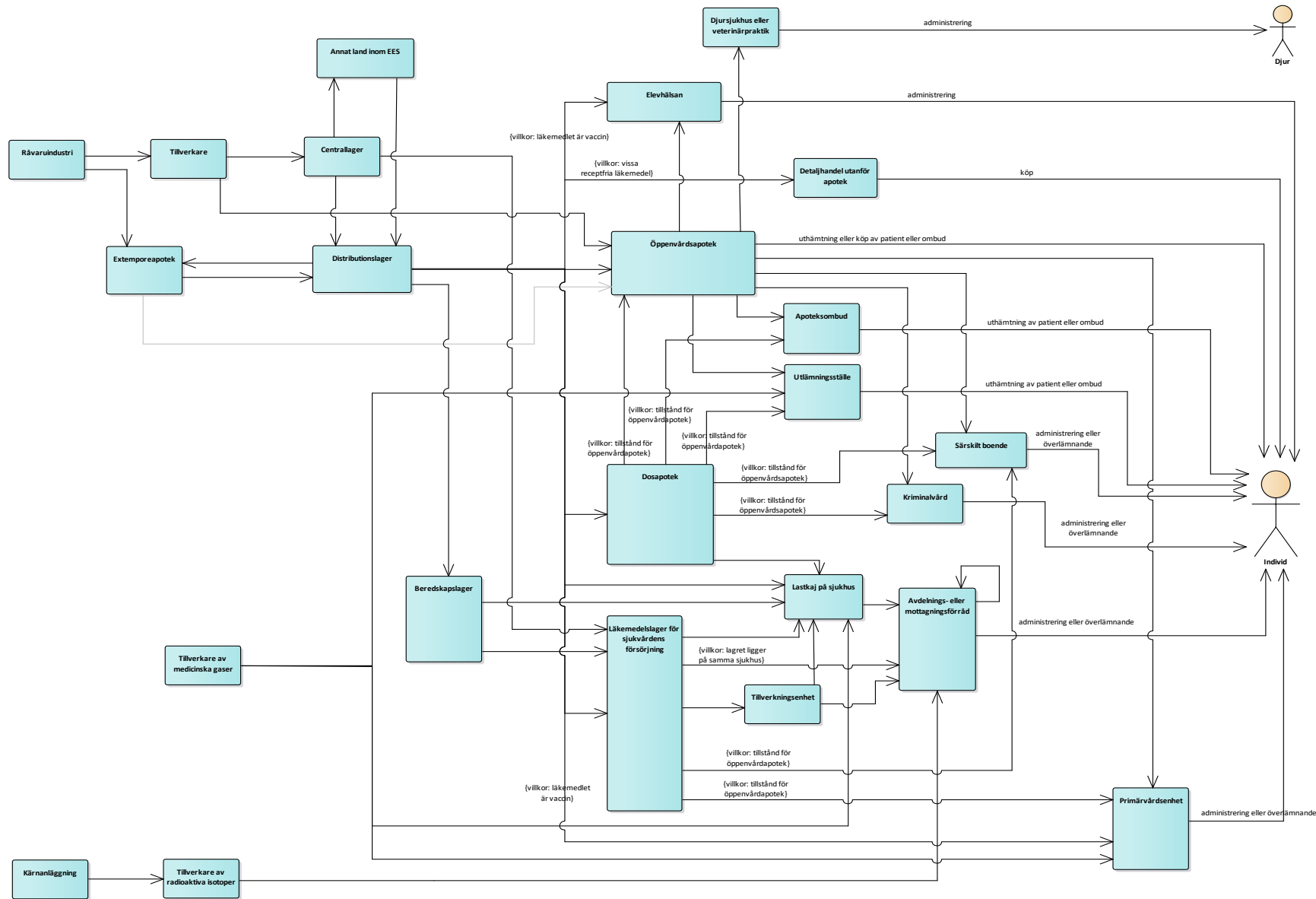
Grunder för läkemedelsförsörjning

- Tillverkning och handel med läkemedel är global
- Läkemedel används i huvudsak i två olika miljöer, i vården och av patienten själv
- Regioner organiserar läkemedelsförsörjningen till sjukvården på 21 olika sätt
- Många aktörer involverade i systemet
- Apoteket ABs roll som sammanhållande part för läkemedelsförsörjningen upphörde 2009
- Stort IT-beroende

Läkemedelsförsörjning

Källa: SKL

Utmaningar för försörjningen vid allvarliga händelser och höjd beredskap

- Det finns en grundläggande brist på läkemedel i normalläge
- Samhällets beredskap har monterats ner generellt
- Det saknas än så länge en tydlig dimensionering av vad som ska åstadkommas och av vem
- Det saknas system för prioritering och listor över prioriterade läkemedel
- Kraven på leveransplikt omfattar bara det som finns på "hyllan"
- Det finns inga leveranskrav kopplat till hälso- och sjukvården
- Det saknas legala förutsättningar att omfördela läkemedel

Utgångspunkter för lösningar

- Mer läkemedel i Sverige
- Effektivare resursutnyttjande
- Säkerställd distribution i Sverige

Utbildning och övning

Regelverk

Kort beskrivning av genomförande från 80-tal fram till idag

Regelverk

- 7 kap 2§ Hälso- och sjukvårdslagen
- Socialstyrelsens föreskrift (SOSFS 2013:22) Katastrofmedicinsk beredskap
- Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Förordningen (2015:284) instruktion för Socialstyrelsen

1980-tal till 2012

- Socialstyrelsen tillhandahöll kurser och genomförde uppföljningar
- Socialstyrelsen tog fram riktlinjer för utbildning inom katastrofmedicinsk beredskap
- Övningar och utbildningar genomfördes tillsammans med Försvarmakten

Från 2012

- Finansiering av centrala utbildningar upphörde
- Ansökan om 2:4 anslag sker via Socialstyrelsen
- Landsting/regioner övar i egen regi
- Utvärdering av övningar och verkliga händelser visar på stort behov av utbildning
- Nationellt forum för inriktning och samordning av övningar (NAFS) inrättas

Tack för er uppmärksamhet!

Kontaktuppgifter:

asa.kullgren@regeringskansliet.se